

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 239/2013

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Δ' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 18^{ης} Ιουνίου 2013

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Φυτράκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Στέφανος Δέτσης, Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς,
Δήμητρα Κεφάλα και Δημήτρης Αναστασόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι Ν.Σ.Κ.

Εισηγήτρια: Βασιλική Παπαθεοδώρου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ. πρωτ. Υ3β/Γ.Π.οικ.15419/11-2-2013
έγγραφο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Τμήμα Β') της Γενικής
Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν στα ιδιωτικά ιατρεία, για τα οποία δεν
προβλέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 84/2001 «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία
και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Φορέων Παροχής
Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.)» [Α' 70] χώρος άσηπτου
χειρουργείου και σχετικός εξοπλισμός, είναι νόμιμη η εκτέλεση χειρουργικών και

επεμβατικών πράξεων, για τις οποίες δεν απαιτείται γενική, ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία.

Επί του παραπάνω ερωτήματος το Δ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως,

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Από το έγγραφο με το οποίο υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η Διεύθυνση Παροχών του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) με το με αριθμό πρωτ. 27841/7-6-2012 έγγραφό της διαβίβασε στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αίτηση εκπροσώπου ιδιωτικού οφθαλμολογικού ιατρείου με την οποία ζητούσε τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του ως άνω ιατρείου και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη διενέργεια εξετάσεων σε ασφαλισμένους στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., προκειμένου αυτή (αίτηση) να τεθεί υπόψη της αρμόδιας Επιτροπής του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ) για να γνωμοδοτήσει σχετικά. Στην ως άνω αίτηση είχε επισυναφθεί, μεταξύ άλλων, το με αριθμ. πρωτ. 7866/2-5-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Αττικής προς το ως άνω οφθαλμολογικό ιατρείο, στο οποίο αναφέρεται ότι «*στο ιδιωτικό ιατρείο της εταιρίας σας επιτρέπεται κάθε ιατρική πράξη που αφορά την ειδικότητά σας εκτός εκείνων για τις οποίες απαιτείται γενική νάρκωση ή ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ.2 του Π.Δ. 84/2001*».

Η ερωτώσα υπηρεσία με το με αριθμ. πρωτ. Υ3Β/Γ.Π.61954/27-6-2012 έγγραφό της διαβίβασε την ως άνω αίτηση στο ΚΕ.Σ.Υ και ζήτησε να γνωμοδοτήσει αυτό σχετικά με το «*αν στα πλαίσια λειτουργίας ιδιωτικού οφθαλμολογικού ιατρείου επιτρέπεται η διενέργεια χειρουργικών επεμβάσεων όπως: επεμβάσεις αμφιβληστροειδούς, επεμβάσεις στραβισμού, επεμβάσεις βλεφάρων, άλλες επεμβάσεις κερατοειδούς σκληρού και επιπεφυκότα, επεμβάσεις φακού (από καταρράκτη ή άλλη αιτία), επεμβάσεις γλαυκώματος, μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς, οξείες και μείζονες οφθαλμικές λοιμώξεις με συνυπάρχουσες παθήσεις – επιπλοκές, ύφαιμα και συντηρητική (μη χειρουργική) διαχείριση τραύματος οφθαλμού, οι οποίες διενεργούνται με τοπική αναισθησία*».

ιατρεία που έχουν δημιουργηθεί στα πλαίσια λειτουργίας ιδιωτικού οφθαλμολογικού ιατρείου παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και για τα οποία δεν υπάρχουν προδιαγραφές στο Π.Δ. 84/2001».

Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΚΕ.Σ.Υ με το από 17-7-2012 έγγραφό της διατύπωσε τη γνώμη ότι «*σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, επιτρέπεται η διενέργεια πάσης φύσεως χειρουργικών επεμβάσεων (και οφθαλμολογικών) σε φορείς πρωτοβάθμιας υγείας που έχουν αδειοδοτηθεί και έχουν ελεγχθεί από την αρμόδια αρχή ότι διαθέτουν άσηπτα χειρουργεία, εφ' όσον για τη διενέργεια των επεμβάσεων αυτών δεν απαιτείται γενική, ραχιαία ή επισκληρίδειος αναισθησία».*

2. Η ερωτώσα υπηρεσία με το με αριθμ. πρωτ. Υ3β//Γ.Π./76698/31-8-2012 έγγραφό της διαβίβασε στον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών (Ι.Σ.Α.) καταγγελία ιδιωτικής κλινικής αναφορικά με τη διενέργεια οφθαλμολογικών χειρουργικών επεμβάσεων σε ιδιωτικό οφθαλμολογικό ιατρείο, προκειμένου να διερευνηθεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Ι.Σ.Α.

Ο Ι.Σ.Α. με το με αριθμ. πρωτ. ΑΠ 32286/26-10-2012 έγγραφό του προς την ερωτώσα υπηρεσία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Στο χώρο του συγκεκριμένου ιατρείου, το οποίο διατηρεί σηπτικά και άσηπτα χειρουργεία, διενεργούνται νόμιμα αποκλειστικά επεμβάσεις για τις οποίες δεν απαιτείται γενική, ραχιαία ή επισκληρίδειος αναισθησία σύμφωνα με τους τιθέμενους από το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο για τους φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας περιορισμούς. Και τούτο ανεξάρτητα από τη νομοθετική ή μέλλουσα κανονιστική ρύθμιση για τις Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 33 του Ν.4025/2011».*

Η ερωτώσα υπηρεσία, μετά την υποβολή ερωτημάτων και καταγγελιών με τις οποίες αμφισβητείται, αφενός μεν, η δυνατότητα λειτουργίας άσηπτων χειρουργείων εντός των ιδιωτικών ιατρείων, αφετέρου δε, η δυνατότητα διενέργειας συγκεκριμένων χειρουργικών και επεμβατικών πράξεων στα ως άνω ιατρεία, υπέβαλε το εξεταζόμενο ερώτημα, διατυπώνοντας, παράλληλα, την άποψη ότι, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται η λειτουργία άσηπτων χειρουργείων στα ιδιωτικά ιατρεία, δεν είναι δυνατή η διενέργεια σε αυτά χειρουργικών και επεμβατικών πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τους αποδεκτούς κανόνες της

ιατρικής επιστήμης, πρέπει να πραγματοποιούνται σε άσηπτα χειρουργεία υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και προδιαγραφές.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.1397/1983 «Εθνικό Σύστημα Υγείας» (Α' 143) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του Ν.2071/1992 «Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας» (Α' 123) ορίζεται ότι :

«Η περίθαλψη διακρίνεται σε πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια, παρέχεται δε από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.1397/1983, ως ίσχυε πριν αντικατασταθεί με το άρθρο 11 του Ν.2071/1992 ορίζόταν ότι:

«Η περίθαλψη με δαπάνες του δημοσίου και ασφαλιστικών οργανισμών και ταμείων διακρίνεται σε εξωνοσοκομειακή (πρωτοβάθμια) που παρέχεται από τα κέντρα υγείας τα περιφερειακά ιατρεία τους και τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων και σε νοσοκομειακή (δευτεροβάθμια) που παρέχεται από τα νοσοκομεία¹».

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν.2071/1992 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας υπάγονται οι ιατρικές και νοσηλευτικές καθώς και οδοντιατρικές πράξεις και φροντίδες, που έχουν ως σκοπό την πρόληψη και την αποκατάσταση βλαβών της υγείας, που δεν απαιτούν νοσηλεία σε νοσοκομείο.....».

¹ Στο άρθρο 2 και με τίτλο «Εννοιολογικοί προσδιορισμοί» της με αριθμ. Φ.90380/25916/3294/31-10-2011 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) [Β' 2456] ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Ως «Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας» (Δ.Φ.Υ.) νοούνται όλες οι υπηρεσίες και πράξεις, οι οποίες διενεργούνται εντός των εσωτερικών τμημάτων των νοσοκομείων, στις συμβεβλημένες ιδιωτικές κλινικές, στις μονάδες ψυχικής υγείας, στα κέντρα αποθεραπείας – αποκατάστασης κλειστής νοσηλείας και στα θεραπευτήρια χρονίων παθήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια ημερήσιας νοσηλείας».

4. Στο άρθρο 13 του Ν.2071/1992 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«**1. Η ιατρική και οδοντιατρική πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας του ιδιωτικού τομέα παρέχεται από τους εξής φορείς:**

a. Ιδιωτικά ιατρεία και οδοντιατρεία,

β. Ιδιωτικά πολυιατρεία και πολυοδοντιατρεία.

γ. Ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια.

δ. Ιδιωτικά εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης.

2. Η βεβαίωση λειτουργίας των παραπάνω φορέων παροχής ιατρικών και οδοντιατρικών υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) χορηγείται σε:

a. φυσικά πρόσωπα, που διαθέτουν άδεια ή βεβαίωση άσκησης του ιατρικού ή οδοντιατρικού επαγγέλματος,

β. φυσικά πρόσωπα με την προϋπόθεση ότι για τη λειτουργία του ιατρείου, οδοντιατρείου, πολυϊατρείου, πολυοδοντιατρείου, ιδιωτικού διαγνωστικού εργαστηρίου και ιδιωτικού εργαστηρίου φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης, ορίζεται επιστημονικά υπεύθυνος για κάθε παροχή υπηρεσίας ιατρός ή οδοντιατρος κάτοχος άδειας ή βεβαίωσης άσκησης επαγγέλματος,

γ. νομικά πρόσωπα, που συνιστώνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών Π.Φ.Υ.,

δ. αστικούς συνεταιρισμούς ελευθέρων επαγγελματιών ιατρών εργαστηριακής διάγνωσης, βιοπαθολογίας, κυτταρολογίας και παθολογικής ανατομίας για την κάλυψη των αναγκών των μελών τους.

Για τη χορήγηση της παραπάνω βεβαίωσης λειτουργίας απαιτείται η υποβολή αναγγελίας έναρξης από το φυσικό πρόσωπο ή το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας ή του αστικού συνεταιρισμού, η οποία συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ για τα ιδιωτικά ιατρεία – οδοντιατρεία και παράβολο τετρακοσίων (400) ευρώ για τα ιδιωτικά πολυϊατρεία – πολυοδοντιατρεία, τα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια και τα ιδιωτικά εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης. Το ύψος του παραβόλου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Υγείας και του Υπουργού Οικονομικών. [Η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε ως άνω με την υποπαράγραφο IB.3 περ.6 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016- Επείγοντα

Μέτρα Εφαρμογής του ν.4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222).

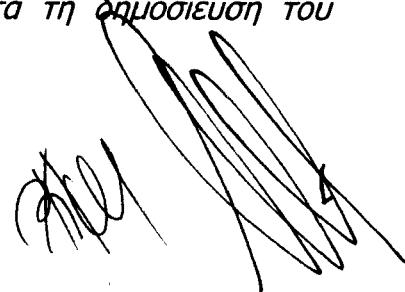
3. (Η παράγραφος αυτή, με την οποία οριζόταν ότι σε περίπτωση που φορέας παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. ήταν νομικό πρόσωπο, η πλειοψηφία (51% τουλάχιστον) του μετοχικού κεφαλαίου, εταιρικών μεριδίων, εταίρων και εταιρικού κεφαλαίου ανήκει υποχρεωτικά σε ειδικευμένους ιατρούς ή οδοντίατρους, καταργήθηκε με την υποπαράγραφο ΙΒ. 3 περ. 1ε του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012).

4. *Οι δικαιούχοι της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να λειτουργούν και σε μη συνεχόμενα κτίρια, τα οποία θα έχουν λειτουργική αυτοτέλεια και δεσμεύονται στην τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών του π.δ. 84/2001.* (Η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε ως άνω με την υποπαράγραφο ΙΒ.3 περ.6 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012).

5. (Η παράγραφος αυτή, με την οποία οριζόταν ότι οι επιστημονικά υπεύθυνοι και επιστημονικοί διευθυντές των φορέων της παραγράφου 1 πρέπει να ανήκουν στον ιατρικό ή οδοντιατρικό σύλλογο της περιφέρειας που είναι εγκατεστημένος ο φορέας Π.Φ.Υ. και ότι απαγορεύεται να οριστούν επιστημονικά υπεύθυνοι ή επιστημονικοί διευθυντές ή να παρέχουν υπηρεσίες οποιασδήποτε μορφής σε περισσότερους από δύο φορείς Π.Φ.Υ., καταργήθηκε με την υποπαράγραφο ΙΒ.3 περ. 1ε του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012).

.....

7. *Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να ρυθμιστούν οι ειδικότερες προϋποθέσεις, όροι και προδιαγραφές (αδειοδότησης και)² λειτουργίας των φορέων Π.Φ.Υ. του παρόντος άρθρου. Με το ίδιο ή άλλο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ορισθούν κριτήρια και περιορισμοί, που άπτονται της προστασίας της δημόσιας υγείας και του δημοσίου συμφέροντος, καθώς και να ρυθμιστούν ζητήματα που σχετίζονται με (τη νομική μορφή), τον τρόπο λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισης των φορέων Π.Φ.Υ. ακόμα και κατά τροποποίηση των υφιστάμενων διατάξεων εν γένει για τα νομικά πρόσωπα του Εμπορικού και του Αστικού Δικαίου και να καθοριστούν μεταβατικές ρυθμίσεις για τους κατά τη δημοσίευση του*

παρόντος νόμου υφιστάμενους φορείς Π.Φ.Υ., καθώς και ο χρόνος και τα ειδικότερα ζητήματα που αναφέρονται στην προσαρμογή τους στις νέες ρυθμίσεις².

8. Μέχρι την έκδοση του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος για τους φορείς της παραγράφου 1 ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 84/2001 (ΦΕΚ 70 Α') κατά το μέρος που δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος....».

5. Στο άρθρο 1 του Ν.3235/2004 «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» (Α' 53) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Ως Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου αυτού, νοείται το σύστημα παροχής σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο δέσμης βασικών και ολοκληρωμένων υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

.....
3. Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας περιλαμβάνει :

a. τις υπηρεσίες υγείας, που δεν απαιτούν εισαγωγή σε νοσηλευτικό ίδρυμα
.....».

6. Στο άρθρο 1 του Π.Δ. 84/2001 «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.)» [Α' 70]³ ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

2 Η παράγραφος αυτή τέθηκε με το άρθρο 28 παρ.7 του Ν.3846/2010 «Εγγυήσεις για την εργασιακή ασφάλεια και άλλες διατάξεις» (Α' 66), και οι λέξεις «αδειοδότησης κα» και «τη νομική μορφή» διαγράφτηκαν με την υποπαράγραφο ΙΒ.3 περ.7α και 7β του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012. Το προβλεπόμενο με την διάταξη αυτή προεδρικό διάταγμα δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα.

³ Το Π.Δ. 84/2001, το οποίο είχε καταργηθεί με το άρθρο 17 του Π.Δ. 180/2009 «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών φορέων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.)» [Α' 210] επανήλθε σε ισχύ, με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παρ.8 του άρθρου 13 του Ν.2071/1992, ως ισχύει, με το άρθρο 2 του Π.Δ.188/2009 «Κατάργηση υπ' αριθμ. 180/2009 προεδρικού διατάγματος «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών φορέων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.)» [Α' 216/19-10-2009] με το οποίο ορίζεται ότι «Από το υπ' αριθμ. 84/2001 προεδρικό διάταγμα το οποίο επανέρχεται σε ισχύ, αναστέλλεται για διάστημα τριών (3) μηνών η εφαρμογή των διατάξεων: άρθρο 4 παρ. 1 εδαφ. β, άρθρο 11 παρ. 1 εδαφ. η, παρ. 2, παρ. 3 εδαφ. α-δ, παρ. 4 εδαφ. β, άρθρο 14 παρ. 1 και παρ. 2 εδαφ. δ».

«1. Οι ιατρικές και οδοντιατρικές υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) παρέχονται και από ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, με την εποπτεία και τον έλεγχο του αρμόδιου Νομάρχη, του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, καθώς και του οικείου Ιατρικού (οδοντιατρικού) Συλλόγου.

2. Ιδιωτικοί φορείς, οι οποίοι παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (Π.Φ.Υ), είναι οι ακόλουθοι:

a. Ιδιωτικά ιατρεία και οδοντιατρεία

b. Ιδιωτικά πολυιατρεία και πολυοδοντριατρεία.

c. Ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια.

d. Ιδιωτικά εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης.

3. Στις διατάξεις του παρόντος, όπου αναφέρονται οι λέξεις «άδεια λειτουργίας» και «άδεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «βεβαίωση λειτουργίας» και «βεβαίωση» αντίστοιχα, όπου αναφέρεται ο όρος «άδεια ίδρυσης» ο όρος αυτός καταργείται και όπου αναφέρεται «ιατρική εταιρεία» ή «ιατρικές εταιρείες» οι λέξεις «ιατρική» και «ιατρικές» διαγράφονται».⁴

Στο άρθρο 2 του Π.Δ. 84/2001 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«1. Ιδιωτικό ιατρείο ή οδοντιατρείο είναι χώρος κατάλληλα διαρρυθμισμένος και εξοπλισμένος, όπως περιγράφεται στα παραρτήματα A και B του παρόντος, στον οποίο ασκείται η ιατρική ή η οδοντιατρική επιστήμη, από πρόσωπο που διαθέτει τη σχετική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και άδεια λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου ή οδοντιατρείου, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Το ιδιωτικό ιατρείο ή οδοντιατρείο δεν διαθέτει κλίνες νοσηλείας».

Στο άρθρο 3 του Π.Δ. 84/2001 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«1. Για τη νόμιμη λειτουργία ιατρείου ή οδοντιατρείου απαιτείται άδεια λειτουργίας η οποία χορηγείται από τη Διεύθυνση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία

⁴ Η παρ. 3 προστέθηκε με την περ. 2a της υποπαραγράφου ΙΒ.4 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012.

κατάθεσης της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, μετά από γνώμη της ειδικής επιτροπής του άρθρου 10».⁵

Στο άρθρο 12 του Π.Δ. 84/2001 ορίζονται τα εξής :

«Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ισχύουν οι τεχνικές προδιαγραφές των εξής παραρτημάτων:

1. Παράρτημα A, όσον αφορά τους χώρους.
2. Παράρτημα B, όσον αφορά τον εξοπλισμό».

Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Π.Δ. 84/2001 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«2. Απαγορεύεται και συνεπάγεται την άμεση και οριστική διακοπή της λειτουργίας της Μονάδας παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ.:

.....
στ. Η παροχή υπηρεσιών υγείας, που παρέχονται αποκλειστικά, με βάση τους κανόνες της ιατρικής οδοντιατρικής επιστήμης, στη δευτεροβάθμια περίθαλψη. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. δεν διαθέτουν κλίνες νοσηλείας.

ζ. Η εκτέλεση ιατρικών ή οδοντιατρικών πράξεων για τις οποίες απαιτείται γενική νάρκωση ή ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία

7. Κατ' εξουσιοδότηση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του Ν.4025/2011 και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του Ν.3919/2011 «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων» (Α'32) εκδόθηκε η με αριθμ. Υ3β/Γ.Π. 24948/13-3-2012 απόφαση του Υπουργού Υγείας

⁵ Σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 35 του Ν.4025/2011 «Ανασυγκρότηση Φορέων Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Κέντρα Αποκατάστασης, Αναδιάρθρωση Ε.Σ.Υ. και άλλες διατάξεις» (Α' 228), από 1-4-2012 αρμόδια αρχή για τη χορήγηση, αναστολή, ανάκληση και ακύρωση άδειας λειτουργίας ιατρείου, πολυιατρείου, οδοντιατρείου και πολυοδοντιατρείου ορίζεται ο κατά τόπους ιατρικός και οδοντιατρικός σύλλογος. Όλες οι διαπιστωτικές αποφάσεις των παραπάνω επιστημονικών συλλόγων πρέπει να εκδίδονται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την κατάθεση σε αυτούς των σχετικών εγγράφων. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του ενός (1) μηνός για τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 (χορήγηση, αναστολή, ανάκληση και ακύρωση άδειας λειτουργίας ιατρείου, πολυιατρείου κ.λ.π.) αρμόδιος για την έκδοση των διαπιστωτικών πράξεων καθίσταται ο κατά τόπο οικείος Περιφερειάρχης. Η αρμοδιότητα του Περιφερειάρχη ισχύει και σε περίπτωση υποβολής ένστασης.

και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός δικαιολογητικών, διαδικασίας, όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας των ιατρείων, πολυιατρείων, οδοντιατρείων και πολυοδοντιατρείων» (Β' 713).

Στην παρ. 1 του άρθρου 1 της ως άνω υπουργικής απόφασης ορίζονται τα εξής:

«Ιδιωτικό ιατρείο ή οδοντιατρείο είναι χώρος κατάλληλα διαρρυθμισμένος και εξοπλισμένος, όπως περιγράφεται στα παραρτήματα Α και Β του Π.Δ. 84/2001, στον οποίο ασκείται η ιατρική ή η οδοντιατρική επιστήμη, από πρόσωπο που διαθέτει τη σχετική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ή βεβαίωση αναγγελίας ασκήσεως επαγγέλματος και άδεια ή βεβαίωση λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου ή οδοντιατρείου.

Το ιδιωτικό ιατρείο ή οδοντιατρείο δεν διαθέτει κλίνες νοσηλείας».

Στο άρθρο 4 της ως άνω υπουργικής απόφασης ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου και οδοντιατρείου, απαιτείται αναγγελία έναρξης λειτουργίας των δικαιούχων όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της παρούσης

2. Η αναγγελία έναρξης πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά

ε. Διάγραμμα κάτοψης του διατίθεμένου χώρου κλίμακας 1/50, σε δύο αντίγραφα με τις διαστάσεις των χώρων και την επεξήγηση του προορισμού τους, θεωρημένο από διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό, ή αρχιτέκτονα, ο οποίος βεβαιώνει ότι οι χρησιμοποιούμενοι χώροι είναι κύριας χρήσης και πιστοποιεί ότι πληρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α του Π.Δ. 84/2001 (ΧΚΧ,Η ΧΚΧ*, ή ΧΧ,* όπως απαιτείται από το παράρτημα Α) καθώς και ότι οι φορείς λειτουργούν υποχρεωτικά μέσα στο ίδιο κτίριο ή σε συνεχόμενα κτίρια και σε χώρους αποκλειστικής χρήσης.

στ. Κατάλογο όλων των μηχανημάτων που περιλαμβάνονται στον επιστημονικό εξοπλισμό του ιατρείου ή οδοντιατρείου , σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του παραρτήματος Β του Π.Δ. 84/2001

Στο άρθρο 6 και με τον τίτλο «Επιτροπή ελέγχου ιατρείων, πολυιατρείων, οδοντιατρείων και πολυοδοντιατρείων» της ως άνω υπουργικής απόφασης ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Στην έδρα κάθε Ιατρικού ή Οδοντιατρικού Συλλόγου συνιστάται επιτροπή, η οποία αποτελείται από

2. Έργο της επιτροπής είναι:

a. Η γνωμοδότηση για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας των άνω φορέων, μετά από επιτόπιο έλεγχο.

β. Η εποπτεία και ο έλεγχος των φορέων αυτών κατά τη λειτουργία τους.

γ. Η εισήγηση για την επιβολή των ποινών που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ. 84/2001

8. Στο παράρτημα Β του Π.Δ. 517/1991 «Τεχνικές Προδιαγραφές, απαραίτητος ιατρικός εξοπλισμός, διάκριση και σύνθεση προσωπικού και συμπλήρωση του υπ' αριθμ. 247/91 Π.Δ.» Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση ιδιωτικών Κλινικών» (Α' 202) με το οποίο καθορίζονται οι απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές επιμέρους τμημάτων των ιδιωτικών κλινικών ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«**ΤΜΗΜΑ ΑΣΗΠΤΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

a.1 Θέση του τμήματος

Το τμήμα χειρουργικών επεμβάσεων αποτελεί ένα ανεξάρτητο λειτουργικό σύνολο χώρων μέσα στο όλο κτιριακό συγκρότημα της κλινικής.

Θα πρέπει να διασφαλίζονται :

α) η αποκλειστική χρήση των χώρων χωρίς παρεμβολή άλλων λειτουργιών.

β) η αποφυγή μολύνσεων από τυχόν επαφή του με άλλα τμήματα (π.χ. Νοσηλ. Μονάδα). Η εξασφάλιση αυτή μπορεί να επιτευχθεί με την χωροθέτησή του σε ιδιαίτερο όροφο, κατάληξη πτέρυγας ή ανεξάρτητο κτίριο με εσωτερική διασύνδεση.

γ) η μη ενόχληση του τμήματος από θορύβους τυχόν γειτνιαζόντων τμημάτων

9. Στο άρθρο 33 του Ν.4025/2011 «Ανασυγκρότηση Φορέων Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Κέντρα Αποκατάστασης, Αναδιάρθρωση Ε.Σ.Υ. και άλλες διατάξεις» (Α' 228) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

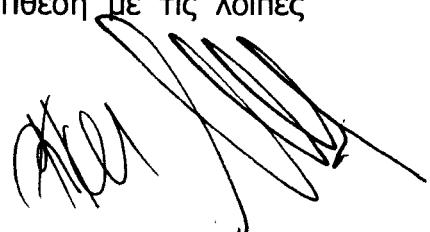
«1. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Μονάδων Ημερήσιας Νοσηλείας για την εκτέλεση χειρουργικών και επεμβατικών πράξεων για τις οποίες δεν απαιτείται, σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, γενική, ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία και νοσηλεία πέραν της μίας ημέρας. Η Ιδιωτική Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας μπορεί να λειτουργεί είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με φορείς Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ή ιδιωτικές κλινικές.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ), ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για τη λήψη άδειας και λειτουργίας, καθώς και ο απαραίτητος επιστημονικός και λοιπός εξοπλισμός, η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι έλεγχοι για τη χορήγηση άδειας και λειτουργίας. Επίσης καθορίζεται το ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό που απαιτείται για τη λειτουργία της Ιδιωτικής Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας. Πέραν των γενικών προβλέψεων, ειδικές προϋποθέσεις, τεχνικές προδιαγραφές, εξοπλισμός και απαίτηση απασχόλησης ιατρών συγκεκριμένων ειδικοτήτων και λοιπού προσωπικού μπορούν να προβλέπονται προκειμένου να εκτελούνται στη Μονάδα συγκεκριμένες ιατρικές πράξεις. Με το προεδρικό διάταγμα καθορίζεται και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.....».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται οι ακόλουθες παραδοχές:

1. Οι κρίσιμες για το εξεταζόμενο ερώτημα ρυθμίσεις των άρθρων 1,2,3,12 και 14 του Π.Δ. 84/2001, όπως έχουν τροποποιηθεί, εξακολουθούν να ισχύουν αφενός μεν, διότι το ως άνω προεδρικό διάταγμα, το οποίο είχε καταργηθεί με το άρθρο 17 του Π.Δ. 180/2009, επανήλθε σε ισχύ με το άρθρο 2 του Π.Δ. 188/2009, αφετέρου δε, δεν έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ.8 του άρθρου 13 του Ν.2071/1992 και δεν έρχονται σε αντίθεση με τις λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου 13 του Ν.2071/1992.

2. Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις υπηρεσίες υγείας, που δεν απαιτούν εισαγωγή σε νοσηλευτικό ίδρυμα.

Τα ιδιωτικά ιατρεία είναι ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) και δεν διαθέτουν κλίνες νοσηλείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1 και 2 του Π.Δ. 84/2001 αντίστοιχα.

Οι όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για τη λειτουργία των ιδιωτικών ιατρείων καθορίζονται με τις ως άνω διατάξεις του Π.Δ. 84/2001, τα δε απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας τους καθορίζονται με τη με αριθμ. Υ3β/Γ.Π.24948/13-3-2012 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Το ιδιωτικό ιατρείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Π.Δ. 84/2001 και στην ομοίου περιεχομένου διάταξη της παρ.1 του άρθρου 1 της με αριθμ. Υ3β/Γ.Π.24948/13-3-2012 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, είναι χώρος κατάλληλα διαρρυθμισμένος και εξοπλισμένος, κατά τα καθορίζόμενα στα παραρτήματα Α και Β του Π.Δ. 84/2001. Στα ως άνω παραρτήματα δεν καθορίζονται χώρος και εξοπλισμός άσηπτου χειρουργείου. (Τμήμα άσηπτων χειρουργικών επεμβάσεων προβλέπεται και ορίζονται οι σχετικές προδιαγραφές του στο παράρτημα Β του Π.Δ. 517/1991, με το οποίο ορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, ο απαραίτητος ιατρικός εξοπλισμός κ.λπ. των ιδιωτικών κλινικών).

Για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της με αριθμ. Υ3β/Γ.Π.24948/13-3-2012 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η υποβολή, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων δικαιολογητικών: (α) διαγράμματος κάτοψης του χώρου κλίμακας 1:50 με τις διαστάσεις των χώρων και την επεξήγηση του προορισμού τους, θεωρημένο από διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα, ο οποίος βεβαιώνει ότι οι χρησιμοποιούμενοι χώροι είναι κύριας χρήσης και πιστοποιεί ότι πληρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α του Π.Δ. 84/2001 και (β) καταλόγου όλων των μηχανημάτων που περιλαμβάνονται στον επιστημονικό εξοπλισμό του ιατρείου, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του παραρτήματος Β του Π.Δ. 84/2001.

Συνακόλουθα των ανωτέρω, για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας ιδιωτικού ιατρείου δεν απαιτείται η ύπαρξη σ' αυτό χώρου και εξοπλισμού άσηπτου χειρουργείου, δεδομένου ότι στα παραρτήματα Α και Β του Π.Δ. 84/2001, στα οποία παραπέμπουν οι ως άνω διατάξεις, δεν προβλέπονται σχετικός χώρος και εξοπλισμός και δεν καθορίζονται οι προδιαγραφές τους.

3. Ο κανονιστικός νομοθέτης με τις ρυθμίσεις του άρθρου 14 του Π.Δ.84/2001, καθόρισε, εν όψει και της συνταγματικής υποχρέωσης του κράτους να μεριμνά για την υγεία των πολιτών (άρθρο 21 παρ.3 Συντ.), τις υπηρεσίες υγείας οι οποίες δεν επιτρέπεται να παρέχονται στα ιδιωτικά ιατρεία και επέβαλε όρους και προϋποθέσεις στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Ειδικότερα, στα ιδιωτικά ιατρεία δεν επιτρέπεται, μεταξύ άλλων, η παροχή υπηρεσιών υγείας που παρέχονται αποκλειστικά, με βάση τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης, στη δευτεροβάθμια περίθαλψη (περ. στ της παρ.2 του άρθρου 14 του Π.Δ.84/2001) και η εκτέλεση ιατρικών πράξεων, για τις οποίες απαιτείται γενική νάρκωση ή ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία (περ. ζ της παρ.2 του άρθρου 14 του Π.Δ. 84/2001).

Επομένως, στα ιδιωτικά ιατρεία, γενικώς, εκτελούνται ιατρικές πράξεις για τις οποίες δεν απαιτείται γενική νάρκωση ή ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία. Η εκτέλεση, όμως, των πράξεων αυτών στα ιδιωτικά ιατρεία τελεί υπό την προϋπόθεση ότι αυτές δεν παρέχονται αποκλειστικά, με βάση τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης, στη δευτεροβάθμια περίθαλψη, όπως ρητά ορίζεται στην περ. στ' της παρ.2 του άρθρου 14 του Π.Δ. 84/2001. Η ως άνω προϋπόθεση συνάγεται, επιπρόσθετα, και από τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 33 του Ν.4025/2011, από την οποία προκύπτει ότι για ορισμένες χειρουργικές και επεμβατικές πράξεις, για τις οποίες δεν απαιτείται, σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, γενική, ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία, απαιτείται νοσηλεία τουλάχιστον μίας ημέρας, η οποία παρέχεται σήμερα, αποκλειστικά, στη δευτεροβάθμια περίθαλψη. (Άλλωστε, τα ιδιωτικά ιατρεία, όπως προαναφέρθηκε, δεν διαθέτουν κλίνες νοσηλείας). Μετά την ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου που προβλέπεται στην παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4025/2011, οι χειρουργικές και επεμβατικές πράξεις, για τις οποίες δεν απαιτείται, σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, γενική, ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία και νοσηλεία πέραν της μίας ημέρας, θα μπορεί να εκτελούνται στις ιδιωτικές μονάδες ημερήσιας νοσηλείας.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων το Τμήμα του Ν.Σ.Κ γνωμοδοτεί ομόφωνα, ότι στα ιδιωτικά ιατρεία, για τα οποία δεν προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις χώρος άσηπτου χειρουργείου και σχετικός εξοπλισμός, επιτρέπεται η εκτέλεση ιατρικών πράξεων για τις οποίες δεν απαιτείται γενική νάρκωση ή ραχιαία ή επισκληρίδιος αναισθησία, εφόσον οι ως άνω πράξεις δεν παρέχονται αποκλειστικά, με βάση τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης, στη δευτεροβάθμια περίθαλψη.

